

GLEOS

KATOLICKI

TYGODNIK
POLSKIEJ
EMIGRACJI

26 IV 1992

Nr 17 (1549) Rok XXXIV

FRANCJA 5,00 FF.

BELGIA 30 FB.

NIEMCY 1,50 DM.

JEZU, UFAM TOBIE

Fundamentem i koroną naszego Kościoła jest Boże Miłosierdzie. Naśladując je budujemy na ziemi Boże Królestwo. Sami jednak, bez Pana Jezusa i Jego pomocy nic uczynić nie zdołamy. Aby być użytecznym narzędziem w ręku Boga i na Jego chwałę, trzeba się o to modlić. O tą pomoc modliła się siostra Faustyna słowami:

- *Dopomóż mi Panie, aby oczy moje były miłosierne, abym nie podejrzewała i nie sądziła według zewnętrznych pozorów, ale upatrywała to co piękne w duszach bliźnich.*

Dopomóż mi Panie, aby słuch mój nie był obojętny na bóle i jęki bliźnich.

Dopomóż mi Panie, aby język mój był miłosierny, abym nigdy ujemnie nie mówiła o bliźnich, ale dla każdego miała słowa pociechy i przebaczenia.

Dopomóż mi Panie, aby ręce moje były miłosierne i pełne dobrych uczynków, abym na siebie przyjmowała cięższe, mozolniejsze prace.

Dopomóż mi Panie, aby nogi moje były miłosierne, abym zawsze śpieszyła z pomocą bliźnim, opanowując własne zmęczenie i znużenie.

Dopomóż mi Panie, aby serce moje było miłosierne, abym czuła ze wszystkimi cierpieniami bliźnich.

Dopomóż mi Panie, abym nikomu nie odmówiła serca swego, abym obcowiała szczerze nawet z tymi, o których wiem, że nadużywać będą dobroci mojej.

Dopomóż mi Panie ćwiczyć się w trzech stopniach miłosierdzia:

- pierwszy to uczynek jakiegokolwiek on będzie rodzaju

- drugi, jeśli nie będę mogła czynem, to słowem miłosiernym

- trzeci, jeżeli nie będę mogła okazać miłosierdzia ani czynem, ani słowem, to dopomóż mi Panie w modlitwie.

Modlitwa ta jest jednocześnie nauką miłosierdzia chrześcijańskiego.

□ W Sejmie rozpoczęła się ponownie debata o budżecie na rok 1992. Przedstawiony przez rząd plan antyrecesyjny spotkał się z mieszanymi uczuciami klubów poselskich. Deficyt budżetu w pierwszym kwartale wyniósł 11 bln złotych.

□ Projekt ustawy o przestępstwach gospodarczych przewiduje m.in. karę do 25 lat więzienia za fałszerstwa, a do 10 lat za nielegalny import.

□ Do Sejmu wpłynęły dwa projekty ustaw o ochronie dziecka poczętego. Projekt podpisany przez większość posłów, zakłada całkowity zakaz aborcji.

□ Splajtował pierwszy bank. Podjęto już decyzję o likwidacji katowickiego Banku Handlowo-Kredytowego SA. Bank ten był m.in. właścicielem firmy Art B.

□ Zdrożała energia elektryczna (12%), gaz (5%) i energia cieplna (18%).

□ Oblicza się, że zapowiadane wprowadzenie koncesji na handel alkoholem i papierosami spowoduje wzrost ich cen od 30 do 50%.

□ Średnio o 8% zdrożały bilety LOT-u na trasach europejskich.

□ Zaostrzenie sytuacji wokół Libii spowodowało, że pracujący tam polscy robotnicy znaleźli się w trudnym położeniu. Po interwencjach MSZ, libijskie władze rozpoczęły wydawanie wiz wyjazdowych.

□ Trzykrotnie zmniejszyły się obroty handlowe pomiędzy Polską i b. ZSSR.

□ Jeszcze w kwietniu miała zostać uruchomiona prywatna polska radiostacja na Litwie.

□ Zgodnie z umowami KBWE, legalny lot nad Polską odbył szpiegowski samolot wojskowy Belgii.

□ Trwają czystki w resorcie obrony, gdzie dymisjonowano dotychczasowego szefa wywiadu wojskowego.

Wiem, że Łagiewniki są stolicą kultu Miłosierdzia Bożego; więc za waszym pośrednictwem polecam się Miłosierdziu Bożemu w Łagiewnikach, zwłaszcza w najbliższą niedzielę po świętach Wielkanocnych. Jan Paweł II.

W Łagiewnikach pod Krakowem znajduje się klasztor Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. Tu najdłużej przebywała Sługa Boża siostra Faustyna, tu zmarła i tu w klasztornej kaplicy zostały złożone jej doczesne szczątki. Sądzę - stwierdził ks. biskup Kazimierz Majdański - że między tym grobem a Rzymem jest jakiś przedziwny pomost, jest jakaś przedziwna więź. Czy mi wolno powiedzieć? Usłyszeliśmy słowa Ojca Świętego, które zaskoczyły: "Od pierwszej chwili, gdy zostałem wybrany papieżem, wiedziałem, że muszę napisać encyklikę o miłosierdziu Bożym. Pierwsza "Redemptor hominis - Odkupiciel świata" była jakby wstępem, jakby przejściem. Czy nie ma pomostu? Czy nie ma więzi między Biskupem Krakowa - dziś Biskupem Rzymu - a tą pokorną Zakonnica, jej życiem, jej świętością i tym wszystkim, co jej Jezus Miłosierny objawił?"

A najbliższa niedziela po świętach Wielkanocnych to święto Bożego Miłosierdzia. W dniu tym, jak rokrocznie, zostanie w Łagiewnikach odprawiona przez ks. Franciszka kardynała Macharskiego, uroczysta Msza św. z udziałem tłumu pielgrzymów. W Watykanie ogłoszono oficjalnie, że w tym jeszcze roku, siostra Faustyna zostanie beatyfikowana, a tym samym nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego w formach przez nią przekazanych, zostanie oficjalnie zatwierdzone przez Kościół. Na całość tego Nabożeństwa składa się: część obrazu Pana Jezusa Miłosiernego (obraz taki znajduje się już w polskim kościele Wniebowzięcia NMP w Paryżu), Koronka, Godzina Miłosierdzia Bożego i jego święto. Szerzenie czci Miłosierdzia jest też jedną z postaci Nabożeństwa.

W czternastu objawieniach siostrze Faustynie, życzył sobie Pan Jezus ustanowienia tego Święta. Oto jego słowa z kilku objawień, zanotowane przez siostrę Faustynę:

Ja pragnę, aby było Miłosierdzia święto. Chcę aby ten obraz, który namalujesz pędzlem, żeby był uroczyście poświęcony w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, ta niedziela ma być świętem Miłosierdzia.

Pragnę, aby święto Miłosierdzia, było ucieczką i schronieniem dla wszystkich dusz, a szczególnie dla biednych grzeszników. W dniu tym otwarte są wnętrza miłosierdzia Mego, wylewam całe morze łask na dusze, które się zbliżą do źródła Miłosierdzia Mojego; która dusza przystąpi do spowiedzi i Komunii św. dostąpi zupełnego odpuszczenia win i kar; w dniu tym, otwarte są wszystkie upusty Boże, przez które płyną łaski; niech się nie lęka zbliżyć do Mnie żadna dusza, chociażby grzechy jej były jako szkarłat. (...) Święto Miłosierdzia wyszło z wnętrza Moich, pragnę, aby uroczyście obchodzone było w pierwszą niedzielę po Wielkanocy. Nie zazna ludzkość spokoju, dopokąd nie zwróci się do Źródła Miłosierdzia Mojego.

W to zwłaszcza święto, kapłani winni głosić Miłosierdzie: *Proś wiernego sługę Mojego, żeby w dniu tym powiedział światu całemu o tym wielkim miłosierdziu Moim, że kto w tym dniu przystąpi do Źródła życia, ten dostąpi zupełnego odpuszczenia win i kar.* Wierny sługa, to spowiednik i kierownik duszy siostry Faustyny, ks. prof. Michał Sopoćko.

Powiedz moim kapłanom, że zatwardziali grzesznicy kruszyć się będą pod ich słowami, kiedy będą mówić o niezgłębionym miłosierdziu Moim, o łitości, jaką mam dla nich w Sercu Swoim. Kapłanom, którzy głosić będą i wystawiać miłosierdzie Moje, dam im moc przedziwną i nanaszczę ich słowa i poruszę serca, do których przemawiać będą.

A co w dniu tego święta czynić ma siostra Faustyna? *W święto Moje, w święto Miłosierdzia, będziesz przebiegał świat cały i sprowadzał będziesz dusze zemdlone do źródła miłosierdzia Mojego. Ja je uleczę i wzmocnię.* W dzienniczku siostry Faustyny czytamy jeszcze: *Nowenna do Miłosierdzia Bożego, którą mi nakazał Jezus napisać i odprawiać przed świętem Miłosierdzia. Rozpoczyna się w Wielki Piątek.*

dokończenie na str. 9

LITURGIA SŁOWA

2 NIEDZIELA WIELKANOCNA, ROK C

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 5, 12-16

Czytanie z *Dziejów Apostolskich*.

Wiele znaków i cudów działo się przez ręce apostołów wśród ludu. Wierzący trzymali się wszyscy razem w krąganku Salomona. A z obcych nikt nie miał odwagi dołączyć się do nich, lud zaś ich wychwalał. Coraz bardziej też rosła liczba mężczyzn i kobiet, przyjmujących wiarę w Pana. Wynoszono też chorych na ulice i kładziono na łożach i noszach, aby choć cień przechodzącego Piotra padł na któregoś z nich. Także z miast sąsiednich zbiegło się mnóstwo ludu do Jerozolimy, znosząc chorych i dręczonych przez duchy nieczyste, a wszyscy doznawali uzdrowienia.

DRUGIE CZYTANIE

Ap 1, 9-11a. 12-13. 17-19

Czytanie z *Księgi Apokalipsy świętego Jana Apostoła*.

Ja, Jan, wasz brat i współuczestnik w ucisku i królestwie, i wytrwałości w

Jezusie, byłem na wyspie, zwanej Patmos, ze względu na słowo Boże i świadectwo Jezusa. Doznałem zachwycenia w dzień Pański i posłyszałem za sobą potężny głos jak gdyby trąby mówiącej: "Co widzisz, w księdze napisz i pošlij siedmiu Kościołom, które są w Azji". I obróciłem się, by widzieć co za głos do mnie mówił; a obróciwszy się ujrzałem siedem złotych świeczników, i pośród świeczników kogoś podobnego do Syna Człowieczego, obleczonego w szatę do stóp i przepasanego na piersiach złotym pasem. Kiedy Go ujrzałem, upadłem jak martwy do Jego stóp, a On położył na mnie prawą rękę, mówiąc: "Przestań się lękać! Jam jest Pierwszy i Ostatni, i żyjący. Byłem umarły, a oto jestem żyjący na wieki wieków i mam klucze śmierci i Otchłani. Napisz więc to, co widziałeś, i to, co jest, i to, co potem musi się stać".

EWANGELIA

J 20, 19-31

† *Słowa Ewangelii według świętego Jana*

Było to wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia. Tam gdzie przebywali

uczniowie, drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami. Jezus wszedł, stanął pośrodku i rzekł do nich: *Pokój wam!* A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: *Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam.* Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: *Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszczicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane.* Ale Tomasz, jeden z Dwunastu, zwany Didymos, nie był razem z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Inni więc uczniowie mówili do niego: *Widzieliśmy Pana!* Ale on rzekł do nich: *Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ, i nie włożę ręki mojej do boku Jego, nie uwierzę.* A po ośmiu dniach, kiedy uczniowie Jego byli znowu wewnątrz domu i Tomasz z nimi, Jezus przyszedł mimo drzwi zamkniętych, stanął pośrodku i rzekł: *Pokój wam!* Następnie rzekł do Tomasza: *Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włóż ją do mego boku, i nie bądź niedowiarkiem, lecz wierzącym.* Tomasz mu odpowiedział: *Pan mój i Bóg mój!* Powiedział mu Jezus: *Uwierzyłeś, bo Mnie ujrzałeś; błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli.* I wiele innych znaków, których nie zapisano w tej księdze, uczynił Jezus wobec uczniów. Te zaś zapisano, abyście wierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc mieli życie w imię Jego.

"Jezus stanął pośrodku nich". Nie starajmy się porównywać Jezusa do ducha, który przechodzi przez zamknięte drzwi, bo jak mówi św. Paweł wypełnia On cały wszechświat. Jako *ciało duchowe* zamieszkuje cały kosmos, jest *wszystkim we wszystkich i we wszystkim*. Ewangeliczne objawienie się Chrystusa oznacza, że staje się obecny, dostrzegalny. Jest całkowicie Bogiem-z-nami. Czy dwóch, albo trzech zebrało się w jego imię? On jest pośród nich, ponieważ wszelka komunია ludzi jest pełna aktywnej obecności Chrystusa - nawet, gdy się o tym nie wie. A nawet więcej - On *w nas przebywa* (J 14,23). Nowa obecność Chrystusa jest obecnością i siłą zmartwychwstania. Tą siłą, która *działa w nas, wierzących* (Ef 1,19), abyśmy mogli utworzyć jedno ciało w miłości, która *nie ustaje* (1 Kor 13,8), siłą która pozwala nam już teraz uczestniczyć w życiu wiecznym zmartwychwstania.

NAMACALNE BLIZNY. Ewangelieści robią wszystko, abyśmy zrozumieli, że nowa obecność Jezusa jest cielesna. Przekonujemy się o tym w propozycji zaadresowanej do Tomasza, by sprawdził rany Pana. Nasze ciało jest po części tym, za pomocą czego komunikujemy się ze wszechświatem (jedzenie itp.) ale także instrumentem do komunikowania się między nami. Pozbawieni pięciu cielesnych zmysłów byłibyśmy zupełnie odizolowani. Niepełne komunikowanie się prowadzi często do konfliktów. Chrystus, cieleśnie zmartwychwstały, nie zna podziału ciało-duch: św. Paweł

powie, że jest *ciałem duchowym* (1 Kor 15,44), co również jest i naszym przeznaczeniem. Jako Duch, ciało Chrystusa może ogarnąć każdą rzecz. Jest zdolne do całkowitego, pełnego komunikowania się. Jego ciało wychodzi poza jego ciało i Kościół, w imieniu wszystkich ludzi, może być nazwany - w znaczeniu, które przekracza symbol - *ciałem Chrytusa*.

POŚLANIE. Teksty nawiązujące do zmartwychwstałego Chrystusa zawierają zawsze temat posłania. Tak też jest na początku dzisiejszej Ewangelii. Pionowy ruch, wynoszący Chrystusa do życia w Bogu, rysuje się i materializuje w ruchu horyzontalnym na powierzchni globu. Obecność Chrystusa w świecie wciela się odtąd w obecność uczniów *na całym świecie*. Jezus nie będzie już bezpośrednio widzialny: *Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli* - powie do Tomasza. Według Jana (J 17, 20-23) jedyną rzeczą, którą będzie można dostrzec, *aby świat uwierzył*, jest jedność uczniów. Jedność, która jest *jak jedność Boża* - podobnie uczniowie są posłani *jak sam Chrystus* był posłany (J 17,18). Słowo *jak* należy rozumieć w pełnym znaczeniu. Jedność uczniów jest wezwaniem do jedności wszystkich, aby cała ludzkość wreszcie była obrazem Boga.

Marcel DOMERGUE
(thum. A.Ż.)

In: "Cahiers pour croire aujourd'hui" - Nr 98 - Str. 37/38
14, Rue d'Assas - 75006 Paris

ŻYCIE KOŚCIOŁA

■ Instytut Jana Pawła II dla studiów nad małżeństwem i rodziną obchodził 23 marca br. swój jubileusz 10-lecia istnienia. Zwracając się do uczestników uroczystości, Jan Paweł II powiedział m.in.: *Żyjemy w epoce, w której godność związku rodzinnego jest przysłonięta przez plagę rozwodów, przez rzekomą miłość wolną, przez różnorakie formy egoizmu, przez rozwój niedozwolonych metod antykonceptyjnych i przez niepokojący wzrost zbrodni przeciw życiu.* Jan Paweł II zachęcił uczestników, by w swych badaniach stawiali zawsze Chrystusa jako *centrum i światło ich prac.*

■ Ojciec św. przyjął liczną grupę uczestników, odbywającego się w Rzymie międzynarodowego kongresu nt. *Opieka nad człowiekiem umierającym - aspekty socjo-kulturowe, medyczne i duszpasterskie.* W wygłoszonym przemówieniu Ojciec św. zatrzymał się nad chrześcijańską wizją ludzkiej śmierci. Wskazał, że śmierć stawia wiele pytań i budzi niepokój w dzisiejszym społeczeństwie. *Z wydarzenia śmierci wyłania się dramat ludzkiego bytowania. W obliczu przybliżania się kresu życia, człowiek nie może nie stawiać sobie pytania o sens swego istnienia w świecie. W tej sytuacji wiara chrześcijańska - o ile jest przyjęta z całym bogactwem, jawi się jako źródło pogody ducha i pokoju. W jej perspektywie życie ludzkie zyskuje nowy, nadprzyrodzony wymiar.* Ojciec św. zaznaczył, że tam gdzie życie ludzkie zostaje pozbawione odniesienia do zbawczego orędzia wiary i nadziei, słabnie również i miłość, a jej miejsce zabierają pragmatyczne i utylitarystyczne zasady, zdolne nawet usprawiedliwić przerwanie życia, o ile uważane jest ono za ciężar dla siebie czy innych. Życie jest darem Stwórcy, darem, który ma być ofiarowany na służbę braciom. Nigdy nie wolno naruszać życia. Od początku, aż do jego naturalnego ustania, życie ma być przyjmowane, szanowane, promowane przy pomocy wszelkich środków i bronione przed każdym zagrożeniem.

■ Na świętą górę Athos (płn. Grecja), gdzie od XII w. żyją mnisi prawosławni, napływają licznie zakonnicy z Rosji, Gruzji, Bułgarii i Serbii. Do niedawna klaszatory na Athos pustoszały z powodu spadku powołań zakonnych w Grecji.

FUNDAMENT NORM MORALNYCH W TEOLOGII CHRZEŚCIJAŃSKIEJ (3)

Ostatni fragment naszej refleksji na temat podstawy norm moralnych w chrześcijaństwie, zakończyliśmy stwierdzeniem, iż wraz z przyjściem Chrystusa zaczęło się *nowe stworzenie*, że Jego zbawcza śmierć na krzyżu wprowadziła nowe, wieczne przymierze Boga z ludźmi. To nadejście przyszłego świata, zapowiadane przez proroków (Daniel 12, 1-4), kończy objawianie struktury moralnego życia człowieka; wskazuje na podstawową normę, do której to życie winno się odnosić, jak i na praktyczne reguły, które z niej wypływają. Dlatego rozważmy ten ostatni, trzeci etap objawiania się Boga:

OD ODKUPIENIECZEGO CZYNU DO NOWEGO STWORZENIA

Możemy tu wyróżnić takie problemy jak:

- a. człowiek na nowo stworzony w Jezusie Chrystusie,
- b. podstawową normę dobra moralnego,
- c. pewne praktyczne wskazania moralnego życia człowieka.

a. Wyrażenie *nowe stworzenie* w Chrystusie, przypomina ciągłość Bożego planu, od początku do końca historii. Nie oznacza ono tylko przedmiotu chrześcijańskiej nadziei (Rzym 8, 22-23; Ap 21, 1-5; 2P 3, 13), ale i obecny stan, w którym nowe stworzenie zaczęło już teraz istnieć na ziemi (IIKor 5, 17; Gal 6, 15; Kol 1, 15-16), dzięki pojednaniu dokonanej przez Chrystusa na krzyżu (Kol 1, 20) jak i dzięki darowi Ducha Świętego. Ofiara Chrystusa i dar Ducha stanowią zadatki *przyszłego świata* (Rzym 8, 23; IIKor 1, 22; Ef 1, 14). To więc, co ofiara i pośrednictwo Chrystusa odkrywa w człowieku u końca czasów przygotowawczych, nie różni się od tego, co było w nim wirtualnie zawarte od początku - Odkupienie Chrystusa objawia prawdziwą *naturę* człowieka, którą otrzymał on od Boga, od chwili swego powołania do istnienia. Dlatego też uprzedzające działanie łaski Chrystusa i Jego tajemniczy dar Ducha, wyjaśniają istnienie sprawiedliwych przed Starym Przymierzem, poza nim, żyjących w ramach tego

Starego Przymierza - ich sumienie dokładnie przeczuwało *prawo* Boże wpisane w głębię ich bytu, a wolność opowiadała się za tym prawem z miłością.

Co do *rozdartej*, grzesznej struktury ludzkiej, to nadal istnieje ona w człowieku, na nowo stworzonym w Jezusie Chrystusie. Ale nie jest to już jakieś nieprzewyżnione napięcie między ciałem a rozumem, zdradzające bezsilność woli, ale jest to rodzaj wewnętrznej walki między ciałem a Duchem, który udziela człowiekowi daru i mocy przybranego synostwa (Gal 3, 26; 4, 6; Rzym 8, 15-16). Ta właśnie pomoc Ducha Świętego pozwala człowiekowi zwyciężyć popędy ciała (Gal 5, 25; Rzym 8, 5-10) i wypełnić dzieła sprawiedliwości wymagane przez Prawo (Torah) (Rzym 8, 4). Pod względem psychologicznym życie moralne człowieka pozostaje takim samym. Ale wewnętrzne przeciwieństwa sumienia na poziomie psychologicznym, mogą znaleźć rozwiązanie na innym, duchowym planie, łaski Chrystusa. Takie chrześcijańskie rozumienie istnienia człowieka, podkreśla duchowy wymiar życia moralnego: każdy wybór dobra zależny jest od, świadomej lub nieświadomej, decyzji uległości Duchowi Świętemu, mimo że intuicyjne uchwycenie tegoż dobra pochodzi z pośrednictwa naszego rozumu, sumienia czy mądrości ludzkiej.

b. Ponieważ Jezus znajduje się na przełomie, dawnej *ekonomii przymierza* jak i *nowego stworzenia*, stąd wyraża sobą wszystkie moralne wartości sumienia ludzkiego, podjęte i oczyszczone przez Objawienie Boże. Dlatego też wszelkie poszukiwanie normy wszystkich czynów ludzkich, trzeba odłączyć od koordynacji Chrystusowego nauczania z Jego konkretnym istnieniem. Chrystus jawi się jako norma żywa, przez Wcielenie wewnętrznie związana z człowiekiem jako *prawo Chrystusa* (Gal 6, 2; IKor 9, 21). Norma ta nie może być naśladowana niewolniczo, w czynach Jezusa świadczących o jego przynależności do kultury żydowskiej, czy o Jego indywidualnej misji w świecie. Powinna natomiast stać się dla każdego źródłem inspiracji.

Chrystus, jako norma, proponuje ludziom ideał życia dobrowolnie poddanego Duchowi Świętemu, by z miłością wypełnić wolę Ojca. Właściwie tylko pod takim warunkiem każdy może doświadczyć autentycznej wolności (Gal 5, 1-13a). Miłość bowiem jako *doskonałe prawo wolności* (Jak 1, 25) jest jej regułą (Gal 5, 14); miłość, jako przykazanie jednocześnie nowe i stare (IJ 2, 7). Stosując się do tego prawa miłości, *nowy człowiek* wypełnia *prawo Chrystusa* (Gal 6, 2), jako regułę postępowania wpisaną w jego serce (IIKor 3, 3) i jako *naturalne prawo człowieka* na nowo stworzonego w Chrystusie. Ta ogólna norma nie przeszkadza, ale odwrotnie, zachęca, do wyciągania z niej praktycznych wskazań, których jednak dokładny statut winien być rozumiany w świetle Ewangelii.

c. Chrystus, Odkupiciel, staje się więc dla odkupionego człowieka, fundamentem i żywą normą etyki. Norma ta pozwala na pełny rozwój *natury* ludzkiej, jak i na realizację *nadprzyrodzonego* powołania do komunii życia z Bogiem. Raz *uwolnieni od grzechu* oddaliśmy się na *służbę sprawiedliwości* (Rzym 6, 18), co pociąga za sobą ściśle określone konsekwencje. Ci bowiem, którzy zostali *wyzwoleni* przez Chrystusa (Gal 5, 1) *ukrzyżowali ciało swoje z jego namiętnościami i pożądaniem* (Gal 5, 24).

W Chrystusowym prawie nie liczy się obrzezanie, czy jego brak, ale *wiara, która działa przez miłość* (Gal 5, 6). To Chrystusowe prawo proponuje, a nie nakazuje, ideał doskonałości: *Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski, jak doskonały jest Święty* (Mat 5, 48; jak 1, 4), jak i ideał świętości: *w całym postępowaniu stańcie się wy również świętymi na wzór Świętego, który nas powołał, gdyż jest napisane: Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty* (IP 1, 15-16). W tym jednak ukierunkowaniu ku szczytom, życie moralne chrześcijanina, przejawia się w ustawicznym przechodzeniu od *prawa rozumu* (Rzym 7, 23) do *prawa Ducha* (Rzym 8, 2) i odwrotnie, co otwiera pole refleksji, w którym cała praktyczna moralność może być zintegrowana, pod warunkiem, że będzie zrekonstruowana w tej, wyznaczonej przez Stwórcę, perspektywie.

Poza tym, częste odwoływanie się w Starym Testamencie do przepisów prawa, miało swój stały punkt wyjścia: obowiązek posłuszeństwa autorytetowi Boga, z

wyraźną lub nie, obawą sankcji zagrażającej opornym. Św. Paweł widzi w tym moralność niewolniczą (Rzym 8, 15). Opisana postawa doprowadza do moralności statycznej, w której każdy chce być *w porządku z regułą*, by zyskać przyrzeczone wynagrodzenie, czy uniknąć ewentualnych kar. Otóż Ewangelia zastępuje tamtą moralność przez moralność dynamiczną, w której sumienie troszczy się głównie o uległość sugestiom Ducha Świętego, angażując się w drodze otwartej przez Chrystusa. Moralność ta proponuje miłość, jako odpowiedź na miłość pochodzącą od Boga. Zaangażowanie na tej drodze ma na celu *życie z Bogiem w Jezusie Chrystusie*. Pociąga to za sobą *miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie* (Gal 5, 22). Następuje stąd przywrócenie wszystkim zachowaniom człowieka porządku naruszonego przez grzech, czy to w dziedzinie seksualnej, czy w relacjach społecznych, czy też w korzystaniu z dóbr świata. Człowiek zachowuje świadomość swej grzesznej słabości, ale nie załamuje się, czerpiąc siły z daru Ducha Świętego i obecnego w nim Chrystusa.

I tylko w tej perspektywie można mówić o moralności specyficznie chrześcijańskiej, doprowadzającej do swego spełnienia moralność Starego Przymierza. Ta ostatnia powodowała lęk i wyrzuty sumienia, ponieważ prawo dawało tylko *znajomość grzechu* (Rzym 3, 20). Dopiero prawo Ducha, dające życie w Chrystusie, wyzwala nas spod prawa grzechu i śmierci (Rzym 8, 2) i daje możliwość wypełnienia sprawiedliwości prawa (Rzym 8, 4). Co do znajomości i praktycznego zastosowania tego, czego Bóg odeń oczekuje, człowiek nie jest odtąd pozostawiony siłom swego rozumu, zaciemnionego przez kulturowe tradycje grzesznej ludzkości, ani bezsilności swego chcenia, które pragnie dobra, ale nie może go wykonać (Rzym 7, 18). Jego zatroskanie, by być uległym Duchowi Świętemu, wprowadza go w moralność miłości, postępującej za Chrystusem. Wtedy nawet doświadczenie grzechu nie stanowi przeszkody dla ludzkiej nadziei. Autentyczna miłość Chrystusowa przekracza różnice czasów, społeczeństw i kultur, otwierając ucznia Chrystusa na ludzki uniwersalizm.

ks. Wacław SZUBERT

■ Niezwykle pracowicie spędził Jean-Marie kard. Lustiger swój trzydniowy pobyt w Polsce, a wszystkie spotkania z nim cieszyły się dużym zainteresowaniem. Między innymi w auli krakowskiego seminarium duchownego dokonał wnikliwej analizy współczesnych trendów ideowych: *Ideologia marksistowska, chcąc w miejsce starego stworzyć człowieka nowego, właściwie go unicestwiła, poniżyła, łącznie z jego życiem duchowym. Dało to w efekcie nihilizm i zaciemnioną świadomość moralną. Ale i na Zachodzie nie ma jeszcze prawdziwego światła wolności, także Zachód przeżywa podobny nihilizm, ale okryty błyskotkami obrazów i słów. Problemy dobra i zła, prawdy i kłamstwa - jednakowo stoją wobec ludzi Wschodu jak i Zachodu. Stoimy więc u progu wielkiej pracy intelektualnej, która musi dokonywać się w ciągłej wymianie między całą Europą i jej dziedzictwem.* Również w czasie konferencji prasowej arcybiskup Paryża wypowiedział wiele zdań o niezwyklej doniosłości dla zagubionych dziś wewnętrznie i zdezorientowanych Polaków: *Byliśmy zdumieni odwagą tej niewielkiej z początku grupy ludzi zaangażowanych, ich wiarą. Tak, wiarą! Jeśli dziś odwrócić się od tego źródła bogactwa duchowego - straciecie wszystko, spadniecie do roli kraju nie rozwiniętego. Jeśli uważacie, że nie macie Zachodowi nic do dania - straciecie wszystko. Gdy nie ma wzajemnego dawania - nie ma dialogu. Dlaczego pomniejszacie siebie i własną tożsamość, patrząc jedynie na ekonomiczny dobrobyt Zachodu?*

■ Władze Moskwy pozwoliły salezjanom na otwarcie szkoły zakonnej w tym mieście. Szkoła będzie kształcić specjalistów plastyków.

■ Abp kar. Salvatore Pappalardo, metropolita Palermo, ponownie zaapelował o zespolenie wszystkich sił demokratycznych w walce z mafią. W ostatnich dniach mafia zamordowała członka Parlamentu Europejskiego, chrześcijańskiego demokratę - Salvo Limę.

PRZESŁANIE PAPIESKIE

WŁASNOŚĆ PRYWATNA I POWSZECHNE PRZEZNACZENIE DÓBR

Wydaje się, że zarówno wewnątrz poszczególnych Narodów, jak i w relacjach międzynarodowych wolny rynek jest najbardziej skutecznym narzędziem wykorzystania zasobów i zaspokajania potrzeb. Dotyczy to jednak tylko tych potrzeb, za których zaspokojenie można zapłacić, to jest które dysponują siłą nabywczą, i tych zasobów, które "nadają się do sprzedania", czyli mogą uzyskać odpowiednią cenę. Istnieją jednak liczne ludzkie potrzeby, które nie mają dostępu do rynku. W imię sprawiedliwości i prawdy nie wolno dopuścić do tego, aby podstawowe ludzkie potrzeby pozostały niezaspokojone i do wyniszczenia z tego powodu ludzkich istnień. Konieczne jest też udzielenie ludziom pragnącym pomocy w zdobywaniu wiedzy, we włączaniu się w system wzajemnych powiązań, w rozwinięciu odpowiednich nawyków, które pozwolą im lepiej wykorzystać własne zdolności i zasoby. Ważniejsze niż logika wymiany równowartości i niż różne formy sprawiedliwości, które się z tym wiążą jest to, co należy się człowiekowi, ponieważ jest człowiekiem, ze względu na jego wzniosłą godność. To, co należy się człowiekowi, musi gwarantować możliwość przeżycia i wniesienia czynnego wkładu w dobro wspólne ludzkości. W warunkach Trzeciego Świata zachowują swą wagę, a w niektórych wypadkach muszą dopiero zostać osiągnięte, cele wskazane przez encyklikę "Rerum novarum", by nie sprowadzać ludzkiej pracy i samego człowieka do poziomu zwykłego towaru: płaca wystarczająca na utrzymanie rodziny; ubezpieczenia społeczne dla ludzi starych i bezrobotnych; odpowiednia ochrona warunków pracy. (34)

Otwierają się tu wielkie i bogate możliwości zaangażowania oraz walki w imię sprawiedliwości dla związków zawodowych i innych organizacji pracowniczych, które bronią praw ludzi pracy i ochraniają ich podmiotowość, spełniając jednocześnie istotną funkcję kulturową. Należy umożliwić pracownikom uczestniczenie w sposób bardziej pełny i godny w życiu Narodu i wspierać ich w procesie rozwoju. (35)

Centesimus annus (IV)

FAXEM Z POLSKI

korespondencja Mariana Miszałskiego

➔ *Zażądałem dymisji ministra obrony narodowej jeszcze zanim ujawnił on, iż "różni politycy szukają kontaktu z wojskiem bez wiedzy kierownictwa resortu"* - wyznał prasie Prezydent Lech Wałęsa. Sprawa budzi wiele kontrowersji. Minister Jan Parys postrzegany jest jako człowiek, który dekomunizację, odpolitycznienie i wzmocnienie wojska traktuje poważnie. Prezydent przekonuje, że spór Belwederu z szefem MON wyniknął z braku jasnych uregulowań prawnych dotyczących podziału kompetencji. Jeśli to tylko tyle - czemu Prezydent żąda dymisji Parysa? Na to pytanie nie ma przekonującej odpowiedzi.

➔ *Staje się coraz bardziej oczywiste, że rządząca koalicja może rozszerzyć swą bazę albo o Unię Demokratyczną, albo o Konfederację Polski Niepodległej.* W zamian za poparcie rządu Unia Demokratyczna żąda poważnego udziału swych przedstawicieli w rządzie, co stawia pod wielkim znakiem zapytania spójność polityki takiego rządu (zupełnie odmienne wartości, którym hołduje Zjednoczenie Chrze-

ścijańsko-Narodowe do tych, które wyznaje Unia Demokratyczna).

➔ *1 czerwca wprowadzona ma być 100% podwyżka czynszów za mieszkania komunalne i zakładowe.*

➔ *Polska i Ukraina otworzą u siebie swe *atachaty* wojskowe.* Jest to kolejny drobny krok we właściwym kierunku.

➔ *Centrale związkowe coraz częściej domagają się od rządu, aby *uzgadniał* z nimi swą politykę gospodarczą.* Niestety, charakterystycznej i normalnej dla związków zawodowych postawie roszczeniowej nie odpowiada w Polsce normalizacja stosunków własnościowych (w przemyśle dominuje nadal własność państwowa). Tego rodzaju naciski związkowe grożą anarchizacją życia politycznego.

➔ *W ub.r. minister spraw wewnętrznych wydał cudzoziemcom 604 zezwolenia na zakup ziemi i nieruchomości w Polsce (533 ha ziemi i 135 lokali).* Przy zakupie ziemi potrzebna jest też zgoda ministra rolnictwa.

PORADY PRAWNE

redaguje Wiesław Dyląg

Nowe dyspozycje w dziedzinie mieszkaniowej.

Niedawno rząd podjął szereg decyzji mających na celu ułatwienia nabywania mieszkań własnościowych oraz podniesienia ich standardu. Jedne zachęcają do oszczędzania inne mają charakter podatkowy. Obecnie posiadacze książeczek mieszkaniowych systematycznego oszczędzania (*Plan d'Epargne Logement*) mogą uzyskać pożyczkę w wysokości maksymalnej 600 tys. F (poprzednio 400 tys. F) i to już po 4 latach od ich założenia (poprzednio należało czekać min. 5 lat). Oczywiście wysokość efektywnie przyznanego kredytu zależy od ilości skapitalizowanych odsetek, czyli im wyższe oszczędności tym większa pożyczka.

Postanowienia natury podatkowej.
Ulgi podatkowe należne z tytułu

wydatków związanych z poważnymi naprawami (*les dépenses de grosses réparations*) od 15 marca br. przysługują także w przypadku prac podnoszących standard mieszkania - np. zainstalowanie centralnego ogrzewania, łazienki czy windy. Dotyczą one jednak mieszkań stanowiących stałe miejsce zamieszkania właściciela. Osoby nabywające nowo wybudowane mieszkanie z przeznaczeniem na wynajem przez okres co najmniej 6 lat, przy zastosowaniu komornego niższego od obowiązujących na rynku, mają prawo do redukcji podatkowej w wysokości 20% (wcześniej 10%) kosztów kupna. Ponadto 1 lipca br. powstanie specjalny fundusz (*un fonds de garantie pour l'accession sociale à la propriété*) mający na celu pomoc rodzinom o niskich dochodach przy spłaceniu konwencjonowanych pożyczek mieszkaniowych.

o czym piszą w Polsce

W poprzednim numerze "GK" szeroko informowaliśmy o zmianach podziału administracyjnego Kościoła w Polsce. "Przegląd prasy" poświęcimy omówieniu krajowego rezonansu tych zmian.

Marcin Przeciszewski w "Spotkaniach" pisze o potrzebie dostosowania struktur Kościoła do nowych zadań duszpasterskich. Dotychczasowy kształt diecezji był dziedzictwem epoki przedwojennej i został ukształtowany w konkordacie z 1925 roku. Późniejsze rządy komunistów zmianom nie sprzyjały. Diecezje nie były dostosowane do zmian granic państwowych.

Osobną potrzebą było dostosowanie struktur Kościoła do potrzeb duszpasterskich. Wizja soboru Watykańskiego II zakładała, że liczba mieszkańców przeciętnej diecezji nie powinna przekraczać miliona osób. Miało to umożliwić

kontakt wiernych z ich biskupem. Tymczasem sytuacja dotychczasowa w Polsce była od tych zaleceń bardzo daleka.

Innym ważnym momentem zmian jest nowe spojrzenie na rolę Prymasa. Zniesiono unię Gniezna i Warszawy, wygasły specjalne uprawnienia prymasów nadane jeszcze przez papieża kard. Hlondowi. Urząd Prymasa ma się łączyć odtąd z "kustoszem relikwii św. Wojciecha", a nie z funkcją arcybiskupa Gniezna - najstarszego biskupstwa. Jest to jedyny tego typu przypadek na świecie. Prymas pozostanie w ten sposób w Warszawie.

Nowy podział zmniejszył znacznie zagęszczenie wiernych w diecezji. Umożliwił też regulację sytuacji na Wschodzie. Do tej pory prowizoryczny podział sytuował siedzibę diecezji

wileńskiej w Białymstoku, lwowskiej w Lubaczowie i pińskiej w Drohiczynie. Rozpad Związku Sowieckiego umożliwił rozwiązanie tego problemu.

Zmiany administracyjne Kościoła były sprawą konieczną. Jan Paweł II myślał o nich już od początku pontyfikatu. Po raz pierwszy poruszył ten problem w czasie wizyty "ad limina" biskupów polskich w Rzymie w 1978 roku. Tymczasem nie jest to koniec przeobrażeń. Już mówi się o przyszłym podziale archidiecezji łódzkiej - pomimo podziału, nadal zbyt ludnej. Oczekiwać też należy podpisania konkordatu pomiędzy Polską i Stolicą Apostolską, co będzie ostatecznym etapem regulacji statusu Kościoła w Rzeczypospolitej.

Bogdan DOBOSZ

z prasy francuskiej

Nowego ministra Edukacji Narodowej - Jacka Langa czeka wiele spraw do rozwiązania. Podczas gdy studenci demonstrują na ulicach Paryża i innych miast, przedstawiciele szkolnictwa katolickiego gromadzą się także w różnych punktach Francji.

Tych ostatnich było w Paryżu 5 kwietnia br. 40 tys. Chcieli przypomnieć rządowi trzy poważne problemy dotyczące szkolnictwa prywatnego. Według prawa *Debré*, uchwalonego w 1959 r., panuje zasada równowagi między szkolnictwem prywatnym (najczęściej katolickim) a publicznym nauczaniem państwowym. Ale do tej pory zasada ta nie jest przestrzegana.

Pierwsza sprawa dotyczy nauczycieli. Szkolnictwo prywatne żąda tych samych warunków dla nauczycieli w kwestii awansów i emerytury. Od nauczycieli liceów prywatnych na przykład, wymaga się w tej chwili siedmiu lat studiów. Ich kolegom ze szkolnictwa publicznego wystarczy pięć lat.

System kształcenia nauczycieli stanowi osobny problem. Przedstawiciele szkolnictwa katolickiego domagają się swojego własnego systemu kształcenia nauczycieli, finansowanego przez rząd. We wrześniu ub.r. zostały w istocie stworzone państwowe Instytuty Uniwersyteckie Kształcenia Nauczycieli.

Problemy szkolnictwa prywatnego dotyczą szczególnie środków finansowych. Stare prawo z 1886 r. nie zezwala na subwencje dla liceów. Natomiast w przypadku gimnazjów prawo z 1850 r. ogranicza pomoc finansową rodziców do

10%. Jeśli chodzi o licea i gimnazja państwowe to władze regionalne mogą je dowolnie finansować. Żeby móc rozwiązać ten problem, trzeba będzie zmienić prawo regulując szkolnictwo prywatne.

Przewidziane są wprawdzie subwencje rządu dla tego rodzaju szkolnictwa, ale nie są one wypłacane. W przeciągu ośmiu ostatnich lat, rząd nie wypłacił szkołom około 4 do 5 miliardów franków. W grudniu ub.r., parlament przegłosował wypłatę jedynie 1,8 miliarda franków na sześć następnych lat. Obiecano przy tym rozwiązać problem personelu. Ale według Georges'a Oltra, dyrektora ds. szkolnictwa diecezji Yvelines, były minister Edukacji, Lionel Jospin, nie zajmował się tymi kwestiami.

Wobec wzrastających problemów i zagrożeń, na jakie napotyka szkolnictwo prywatne, czeka się na konkretną odpowiedź nowego ministra. Zainteresowani gotowi są do wszelkich działań, oby tylko głos katolickich szkół był wysłuchany. *Skoro szkolnictwo prywatne służy sprawom publicznym przez edukację dzieci, rząd musi go wysłuchać* - mówiło się na spotkaniu w Paryżu. Przedstawiciele szkolnictwa prywatnego chcą w sumie tylko równowagi przewidzianej już w 1959 r. przez prawo *Debré*.

(na podstawie "Le Monde" i "Le Figaro")

Véronique DEFIS

gen. ST. MACZEK

Urodził się 31 marca 1892 roku w miejscowości Szczercz k. Lwowa. Jako 26-letni dowódca ochotniczej kampanii z Krosna zdążył na odsiecz Lwowa i w ramach 4. Dywizji Piechoty bierze udział w bitwach 1919 roku w Małopolsce.

W 1920 r. awansowany do stopnia majora, dowodzi batalionem szturmowym 1. Dywizji Jazdy. W 1926 r. obejmuje dowództwo 81. Pułku Piechoty a dwa lata później awansuje na pułkownika. W 1938 roku, pułkownik dyplomowany St. Maczek zostaje mianowany dowódcą 10. Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej i w kampanii wrześniowej 1939 roku odnosi pod Lwowem szereg sukcesów nad przeważającymi siłami hitlerowskimi. Stale w akcji bojowej, ze swoją brygadą musi 17 września na rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu Lwów (OKL) - generała Langnera - zaprzestać walk z Niemcami i odejść na południe za Dniestr do dyspozycji Naczelnego Wodza, gdyż bolszewicy wtargnęli do Polski.

W Stanisławowie, płk. Maczek otrzymał od pł. Rudki rozkaz, podpisany przez szefa sztabu Naczelnego Wodza, natychmiastowego marszu za granicę węgierską. 10. Brygada Kawalerii Zmotoryzowanej, w pełnym pogotowiu bojowym znalazła się na Węgrzech.

Po przedostaniu się do Francji, gen. Maczek objął dowództwo nad oddziałami Wojska Polskiego w Coetquidan oraz Lekkiej Dywizji Motorowej. Po kapitulacji Francuzów przedostaje się do Wielkiej Brytanii, gdzie odtwarza 10. Brygadę Kawalerii Zmotoryzowanej, która rozkazami Naczelnego Wodza zostaje przemianowana w 1942 roku na 1. Polską Dywizję Pancerną.

Dnia 6 czerwca 1944 roku rozpoczęła się słynna operacja *Overlord*. Inwazja wojsk

General broni

STANISŁAW MACZEK

sprzymierzonych na wybrzeże Normandii. Z 7 na 8 sierpnia ruszyło natarcie Armii Kanadyjskiej - 2. Korpus Kanadyjski atakował na kierunku Caen-Falaise i uderzył na tyły grupy *Oberbacha*. Kułak pancerny korpusu stanowiła 4. Dywizja Kanadyjska i 1. Polska Dywizja Pancerna. Zadaniem Polaków było opanowanie wzgórza 262, nazwanego przez gen. Maczka *Maczugą* i miasteczka Chambois.

Według wyrażenia marszałka Montgomery'ego, te dwa punkty były *korkiem do butelki*. Pierwsza Polska Dywizja Pancerna była owym *korkiem*, który miał zamknąć w butelce Niemców. W ciągu trzech dni te dwa punkty zostały opanowane przez Polaków i mimo rozpaczliwych i masowych ataków niemieckich, zostały przez Polaków utrzymane, aż do całkowitego okrążenia Niemców przez siły alianckie.

General Maczek, po krótkim odpoczynku, podczas którego uzupełnił siły, ruszył na czele 1. Polskiej Dywizji Pancerniej, przez północno-zachodnią Francję - forsując po drodze szereg poważnych przeszkód wodnych - wkroczył na ziemię belgijską, uwalniając od Niemców szereg miast, jak np. Ypres, Roselaere, Thielt, Gandawę, St Nicolas i Antwerpię. Dnia 17 września dywizja przekracza granicę holenderską, uwalniając Bredę i wiele innych miast.

Po zimowym odpoczynku gen. Maczek, zaproszony pod koniec lutego do Paryża, zostaje udekorowany przez gen. Juin komandorią Légiu Honorowej.

Dnia 6 kwietnia 1945 roku, wraz ze swoją dywizją, gen. Maczek zostaje ponownie podporządkowany 2. Korpusowi Kanadyjskiemu i razem ruszają na Wilhelmshaven - wielką bazę niemieckiej marynarki wojennej - którą oddziały polskie zajęły 6 maja 1945 r. Dowódcy 1. Polskiej Dywizji Pancerniej, generałowi Maczkowi dowództwo twierdzy poddało się. Było to dowództwo dziesięciu dywizji piechoty, ośmiu pułków piechoty i artylerii, dowództwo floty *Ostfriesland*, 2 admirałów: Weiher i Zieb, gen. Gericke, 1.900 oficerów i 32 tys. szeregowców. Wśród zdobyczy 3 krążowniki, 18 okrętów podwodnych, 205 mniejszych okrętów, tysiące broni maszynowej i ręcznej, miliony sztuk amunicji.

General Maczek, po powrocie w maju do Wielkiej Brytanii, objął dowództwo I Korpusu, a we wrześniu przejął również dowództwo jednostek Wojska Polskiego w Wielkiej Brytanii (JWPWB). W czerwcu 1945 roku otrzymał awans na generała dywizji, a w 1990 na generała broni.

Przyszła chwila, kiedy w Polsce dużo pisze się o *upokorzeniach i krzywdach moralnych, jakich gen. Maczek doznał od komunistycznych władz*. Jest więc w tej chwili czas, by podkreślić raz jeszcze wybitne zasługi i czyny na polach walk za *wolność waszą i naszą*, jakich dokonał ten *najwspanialszy polski pancerniak* - zachować je w pamięci narodu i przekazać potomności.

Niewielu wie, że w 1982 roku, w ciężkim dla Polski okresie pod względem politycznym i społecznym, general Maczek wystosował apel do polskich żołnierzy. Warto dziś przypomnieć ten tekst:

Jako stary żołnierz rozumiem rozkaz i dyscyplinę wojska. Wierzę, że nikt z armii polskiej nie chce rozlewu krwi bratniej. Honor Armii Polskiej nie pozwala, by była użyta do walki bratobójczej. Armia Polska z narodu powstała. A polskie matki synom swym przekazują nasze żołnierskie tradycje i nasze żołnierskie przywiązanie do sztandarów, których walka przeciw braciom nie splamiła. To wasi ojcowie, bracia, a może synowie, polscy robotnicy, którzy domagają się ludzkich praw i warunków do życia. Miejcie Boga w sercu i wykonujcie swe obowiązki tak, aby ani jeden strzał nie padł w kierunku brata Polaka, który tak samo jak wy, Ojczyznę swą kocha i który pragnie, by Polska była matką dla wszystkich. Dobięgam końca mego długiego życia żołnierskiego i wołam do was, wszystkich żołnierzy od najwyższego do najniższego stopnia wojskowego: nie dajcie splamić naszego żołnierskiego honoru.

opr. Władysław WOJCIECHOWSKI

Obchody 100. rocznicy urodzin Generała

Dnia 31 marca br. general Maczek obchodził 100. rocznicę urodzin. Było to też zarazem 50-lecie walk 1. Dywizji Pancerniej. Z tej okazji w Gandawie

odbyły się szczególnie uroczystości. Rozpoczęto je o godz. 11.00 Mszą św. w j. flamandzkim w katedrze św. Barbary. Głównym celebransem był biskup Gandawy, Luysterman, były naczelny kapelan wojska belgijskiego. Obecny był również polski biskup polowy, Sławoj Głódź, który w wygłoszonym kazaniu powiedział m.in.:

(...) Znamy wszyscy słowa refrenu znanej pieśni Twojej strzeleckiej młodości - *Panie Generale* - "Z trudu naszego i bólu Polska powstanie, by żyć!" Tyle razy ją śpiewaliście, wspominając tych, którzy budowali fundamenty tamtej, niezapomnianej - zrealizowanej w listopadowy dzień 1918 roku - *niepodległości*. Rozbrzmiewa ta pieśń i dziś w Wojsku Polskim. A młody żołnierz polski, śpiewając ją teraz, ten trud i ból, z którego Polska powstaje odnosi do waszego pokolenia - żołnierze sławnych formacji polskich II wojny światowej,

pośród których blaskiem pierwszej świętności, bije 1. Dywizja Pancerna.

(...) Zatrzymały was na tej drodze ku wolności Ojczyzny rozkazy alianckich sztabów. Poprzez Europę, kończącą wielką wojnę, wiał już zimny podmuch Jalty. Ta Polska - tak geograficznie bliska - oddalała się w nieznaną, pętana i ujarzmiana przez nowego okupanta. (...) Musieliście zatrzymać się w biegu. Ale wyście przecież, panowie oficerowie i żołnierze 1. Dywizji Pancernej, nigdy do tej Polski iść nie przestali! Szliście do niej, przez tyle lat swoją tęsknotą, swoją nadzieją, swoją krzątaniną wokół polskich spraw, swoim czuwaniem - przy narodowych barwach.

(...) I składamy dziś Panu, Panie Generale hold, jako temu, który wszedł do panteonu wielkich dowódców, jakich na przestrzeni swych dziejów wydało

Wojsko Polskie. (...) Imię Pana i innych wybitnych dowódców II wojny światowej, będzie trwało w dziejach narodu!

Tego samego dnia, o godz. 15.00, w dużej sali ratusza odbyła się uroczysta akademii. Gości witał sekretarz komitetu organizacyjnego, W. Verheist. Wśród zaproszonych był m.in. wiceminister obrony narodowej z Warszawy - Szeremietiew, ambasador Olechowski i gen. Rembacz - dowódca dywizji pancerniej z Żagania, która przejęła tradycje dywizji generała Maczka. W swoim przemówieniu, burmistrz Gandawy - G. Teemman ogłosił, że oswoobodziciel miasta, gen. Maczek otrzymuje od władz miejskich honorowe obywatelstwo Gandawy. Akademię zakończył wpis do księgi pamiątkowej.

Wieczorem, na placu przed konserwatorium muzycznym, odbył się koncert polskiej orkiestry wojskowej.

Dokończenie ze str. 2

Pragnę, abyś przez te dziewięć dni sprowadzała dusze do zdroju Mojego miłosierdzia, by zaczerpnęły siły i ochłody i wszelkiej łaski, jakiej potrzebują na trudy życia, a szczególnie w śmierci godzinie. W każdym dniu przyprowadzisz do Serca Mego odmienną grupę dusz i zanurzysz je w tym morzu miłosierdzia Mojego. A Ja te wszystkie dusze wprowadzę w dom Ojca Mojego. Czynieć to będziesz w tym życiu i przyszłym. I nie odmówię żadnej duszy niczego, którą wprowadzisz do źródła miłosierdzia Mojego. W każdym dniu prosić będziesz Ojca Mojego przez gorzką Mękę Moją o łaski dla tych dusz. Odpowiedziałam: Jezu, nie wiem jak tę nowennę odprawić i jakie dusze wpięrować w Najłitościwsze Serce Twoje. I odpowiedział mi Jezus, że powie mi na każdy dzień, jakie mam dusze wprowadzić w Serce Jego.

Brak miejsca nie pozwala na przytoczenie tej pięknej nowenny w całości. Podamy tylko o jakie dusze tu chodzi. Poczynając od Wielkiego Piątku, dzień po dniu sprowadza siostra Faustyna do źródła Jezusowego Miłosierdzia: ludzkość całą a szczególnie wszystkich grzeszników, dusze kapłańskie i zakonne, dusze pobożne i wierne, pogan i tych, którzy Jezusa jeszcze nie znają, dusze heretyków i odszczepieńców, dusze ciche, pokorne i małych dzieci, tych, którzy szczególnie czczą i wystawiają Boże Miłosierdzie, dusze cierpiące w czyśćcu i dusze oziębłe.

A jak do tego Święta przygotować się ma ogół wiernych? Każdy z nas przecież w

ten czy inny sposób czci Boże Miłosierdzie. W Wielki Piątek też zaczniemy nowennę do Miłosierdzia, ale złożoną z Koronek, tak jak tego życzył sobie Pan Jezus. Słowa Koronki i sposób jej odmawiania podane są na innym miejscu. Ma ona ogromną moc o ile jest odmawiana ufnie i wytrwale. Jeśli ktoś dowie się już po Wielkim Piątku, że w dniu tym należy zacząć tę nowennę, niech zacznie ją później, ale tak, by przed świętem Miłosierdzia dziewięć Koronek zostało odmówionych. Pan Jezus nie jest formalistą. Liczy się dla Niego zawsze szczerłość serca i intencji.

Święta w naszym Kościele to przypominanie wielkich faktów, przez które Bóg zawarł Nowe Przymierze z człowiekiem: Wcielenie, chrzest, post, przepowiadanie, Męka, Zmartwychwstanie... Fakty te celebrowane są w rocznym kulcie liturgicznym i codziennym - we Mszy św. Nie o samo przypominanie tu jednak chodzi. Fakty te bowiem urzeczywistniwszy się raz w historii, zatrzymały całą swoją wartość dla wszystkich czasów i czynią te fakty ciągle aktualnymi. Sprawcą ich jest Jezus Chrystus, po wszystkie czasy obecny w Eucharystii, która jest punktem centralnym naszej wiary i naszego kultu.

Dlaczego święto Bożego Miłosierdzia jest różne od pozostałych świąt? Dlatego, że Boże Miłosierdzie znajduje się u podłoża tych wszystkich wymienionych faktów, które nazywamy magnalia Dei, składających się na dzieło Odkupienia. Wybór na to święto najbliższej powielkonocej niedzieli oraz wyraźne życzenie

Pana Jezusa, by kapłani głosili tego dnia kazania o Miłosierdziu Bożym, zwłaszcza o tym, którego nam Bóg udziela przez Chrystusa - wskazuje na to, że Jezus widzi ścisły związek między wielkanocną tajemnicą naszego odkupienia, a tym świętem: jest ono przeznaczone na to, abyśmy tajemnicę Odkupienia rozważali tego dnia jako największy przejaw Miłosierdzia Bożego wobec nas.

I wreszcie najszczególniejsza łaska Jezusowej obietnicy danej tym, którzy w dniu święta Miłosierdzia przystąpią do Komunii św. ... która dusza przystąpi do spowiedzi i Komunii św. dostąpi zupełnego odpuszczenia win i kar. Odpuszczenie wszystkich win i kar jest sakramentalną łaską tylko Chrztu św. Przyjęcie Komunii św. w Święto Miłosierdzia, podniósł Pan Jezus, pod tym względem, do rzędu drugiego Chrztu.

W zakończeniu należy przypomnieć, że kult Bożego Miłosierdzia stawia nam dwa podstawowe wymagania: całkowitą, niezachwianą i szczerą ufność Panu Jezusowi i czynną miłość bliźniego a więc praktykowanie miłosierdzia czynem, słowem i modlitwą. To są dwa główne obowiązki, od których nie ma żadnych wymowień. Bez zadośćuczynienia tym dwom wymaganiom nie ma w ogóle nabożeństwa do Bożego Miłosierdzia. Nie może być ono bowiem jedną więcej czystą dewocją, ale głęboko przeżyta postacią chrześcijańskiego życia religijnego na co dzień. Tylko miłośni miłosierdzia dostąpią.

Mieczysław OPTOŁOWICZ

□ *Rosja i inne republiki b. ZSSR otrzymają od państw zachodnich oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego ponad 24 mln \$ kredytu.*

□ *Stolica Czarnogóry - Titograd, zmieniła nazwę i powróciła do przedwojennej Pogoricy.*

□ *Pomimo rozejmu w Bośni i Hercegowinie dochodziło do starć zbrojnych.*

□ *Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła sankcje wobec Libii. Trypolis odmawia wydania dwóch pracowników swojego wywiadu, oskarżanych o spowodowanie katastrofy amerykańskiego samolotu pasażerskiego w 1988 r.*

□ *Po zwycięstwie w wyborach parlamentarnych w Albanii Partii Demokratycznej, dotychczasowy prezydent Ramis Alia podał się do dymisji. Alia należał do b. partii komunistycznej.*

□ *Czecho-Słowacja podpisała z Rosją układ o przyjaźni i współpracy.*

□ *Słowacki parlament powrócił do dyskusji nad deklaracją o suwerenności republiki i uniezależnieniu się od Czech.*

□ *Według specjalistów ONZ, strefa skażona wokół Czarnobyla stała się terenem upraw maku, służącego do wyrobu opium i marihuany.*

□ *Nie ma spokoju na Kaukazie. Walki i niepokoje trwały w Czeczeni, Gruzji, Armenii i Azerbejdżanie.*

□ *Dnia 2 kwietnia minęła 200. rocznica amerykańskiej "ustawy o mennicach". Są to zarazem 200 urodziny dolara.*

□ *Coraz bardziej konsoliduje się zjednoczenie Niemiec. Tymczasem problemy - i to zupełnie nieoczekiwane - pozostają. I tak np. 30 tys. min rozlokowanych wzdłuż dawnej granicy czeka na rozbrojenie.*

Niech będzie biedny ale zdrowy...

Trudno nie wierzyć Prezydentowi gdy określa swą wizytę w Niemczech jako największy dotąd sukces w stosunkach polsko-niemieckich; trudno nie wierzyć jednak przede wszystkim dlatego, że tych *stosunków* w ogóle nie było wiele w ostatnich latach, a te, które były, nie oszałamiały efektami. Wydaje się, że podczas tej wizyty obie strony zdecydowanie określiły swe stanowiska: Polska chce zaangażowania się niemieckiego kapitału - Niemcy uzależniają to zaangażowanie od możliwości nabywania w Polsce na własność ziemi. Nie trudno już się domyśleć, że chodzi o ziemię na zachodnich obszarach Polski. Do tej pory cudzoziemcy mogą jedynie dzierżawić w Polsce grunty. Dobrze przynajmniej jednak i to: jasne sprecyzowanie, w czym każda ze stron zainteresowana jest najbardziej.

Mówi się ostatnio - że koniunktura międzynarodowa dla Polski jest bardzo korzystna. Można się z tym godzić, o ile tę *koniunkturę* rozumieć jako brak - po raz pierwszy od bodaj 300 lat - bezpośrednio zagrożenia militarnego tak z Zachodu, jak ze Wschodu (aczkolwiek z tej strony jest koniunktura bardziej podatna na zmiany). Jednakże zważywszy ekonomiczny upadek Polski (konsekwencja pół wieku realnego socjalizmu) - możliwości ekonomicznej presji przodujących dziś w Europie Niemiec są większe, niż kiedykolwiek. Nie wydaje się, co gorzej, aby Niemcy były szczególnie zainteresowane wykorzystaniem położenia Polski jako naturalnego dziś *pasażu* między Zachodem a Wschodem; przeciwnie, odnosi się wrażenie, że Niemcy chcą *nawiązywać* do Rosji, Ukrainy i Wschodu raczej z pominięciem Polski, raczej obejściem południowym (poprzez Czecho-Słowację i Węgry) i północnym (strefa Królewca, Łotwa, Estonia). Nie ma dziś żadnych dowodów (faktów politycznych lub ekonomicznych), że Niemcy skłonne są zrezygnować z obecności na Wschodzie bez *pośrednictwa* Polski...

Przedstawiona w Niemczech przez Prezydenta Lecha Wałęsę propozycja *małej EWG* i *małego NATO* (EWG-bis i NATO-bis) jest, z punktu widzenia suwerenności krajów Europy środkowo-wschodniej, koncepcją bardzo rozsądną (jest to zresztą odległe, ale wyraźne nawiązanie do idei federacyjnej J. Piłsudskiego); jest to propozycja łagodnej adaptacji tych krajów do struktur Europy Zachodniej, stworzenia najpierw *małego wspólnego rynku* krajów, których gospodarki przez ostatnie pół wieku doświadczyły podobnych, zabójczych eksperymentów. Nie da się jednak ukryć, że koncepcja ta zawiera też element zwiększenia gospodarczej (więc i politycznej) autonomii tych krajów względem krajów Europy Zachodniej. I otóż właśnie... Nie wydaje mi się - mimo szlachetnej politycznej retoryki - aby współczesna polityka międzynarodowa osiągnęła ten stan ideału, że interesy narodowe poszczególnych państw (także zachodnich) przestały się liczyć, albo że możliwym tego świata zależy na maksymalnej suwerenności mniej możliwych... Świat jest, jaki jest, a wytwarzanie nowych politycznych złudzeń w miejsce starych wydaje mi się czynnością jałową. W każdym bądź razie po wizycie Prezydenta RP w Niemczech nadal zasadne wydaje się pytanie dlaczego właściwie Niemcy (zwłaszcza zjednoczone) miałyby być zainteresowane w *polskim pośrednictwie* w swych stosunkach gospodarczych z Rosją i Ukrainą, jeśli mogą rozwijać te stosunki i bez polskiego pośrednictwa.

Znalezienie takich powodów jest nie tylko zadaniem polskiej dyplomacji; te powody zależą też od tego, w jakim stopniu Polska sama, bez względu na zaangażowanie obcego kapitału, uzdrowi swą gospodarkę - nadal obciążoną potężnie socjalistycznymi strukturami... Zatem - ciągle jeszcze chorą.

Marian MISZAŁSKI

LUKSEMBURG

51. ZJAZD KATOLICKIEGO KOMITETU DS. EMIGRACJI W EUROPIE (24-27 MARCA 1992)

Wskazane w tytule nazwy nie są znane naszym Czytelnikom, dlatego zamiast szczegółowego omówienia prac zjazdu (mam przed sobą kilkusetstronicową dokumentację), przedstawię raczej organizacje, które zaangażowane były w ten zjazd.

1. Katolicki Komitet ds. Emigracji w Europie (CCMIE) jest podkomitetem Międzynarodowej Komisji Katolickiej ds. Emigracji (CICM), założonej w 1951 r. przez Stolicę Apostolską, w celu interwencji i koordynacji, na płaszczyźnie międzynarodowej, prac katolickich organizacji zajmujących się sprawami emigracji. Ma ona stałą siedzibę w Genewie. Oto jej dokładny adres: 37-39, Rue de Vermont - Case postale 96 - CH-1211 Genewa 20 CIC.

CCMIE został utworzony w 1960 r. i ma ambicje reprezentowania CIMC w różnych instancjach europejskich. Komitet ten usiłuje badać problemy ludzkie, społeczne i kulturalne, związane z emigracją w Europie; przyczyniać się, w ramach swych możliwości, do zapewnienia emigrantowi i jego rodzinie życia godnego człowieka; przyczyniać się do jego rozwoju osobowego i społecznego, zgodnie z zasadami chrześcijańskiej etyki społecznej. By zrealizować te cele, CCMIE stara się zachęcać swych członków do współpracy w celu rozwiązywania problemów związanych z emigracją w Europie; przekazywać informacje i sprzyjać wymianie doświadczeń; organizować robocze zjazdy (jak ten w Luksemburgu); współpracować z różnymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi, zajmującymi się sprawami emigracji. Przez 32 lata swego istnienia, Komitet zorganizował 51 zjazdów, w czasie których omawiane były wyznaczone tematy, które dostarczały chrześcijańskich kryteriów dla prawodawstwa poszczególnych krajów,

czy dla uwrażliwienia opinii społecznej na problemy emigracji. Każdy zjazd wypracowuje końcową deklarację, w której zawarte są wezwania do ludzi polityki, związków zawodowych, ekonomistów, socjologów, Kościoła; kryteria pomagające w prawnym rozwiązywaniu problemów życiowych emigrantów; konkretne wskazania pomocy państwowej czy duszpasterskiej. Tegoroczne spotkanie obradowało na temat: *Mniejszości emigracyjne i ich podstawowe prawa*.

2. Zjazd zorganizowano w dniach 24-27 marca w Luksemburgu. Wielkie Księstwo urasta obecnie do centrum, w którym spotykają się drogi 12 państw wchodzących w skład Wspólnoty Europejskiej. Księstwo to, leżące między Brukselą a Strasburgiem, zdołało pozyskać 4 z 6 głównych instytucji Wspólnoty Europejskiej.

3. Wszyscy uczestnicy podkreślali nadzwyczajny poziom zjazdu. W dniu otwarcia przemawiali: premier rządu Luksemburga, J. Santer, arcybiskup archidiecezji, F. Franck, sekretarz generalny CICM z Genewy, dr A. Van Chau (z pochodzenia Tajlandczyk). Zjazd miał miejsce we wspomnianym wyżej Centrum Europejskim. Informatyka pozwoliła na jednoczesne korzystanie z różnych języków. Posługiwano się czterema: francuskim, niemieckim, angielskim i włoskim. W otwarciu uczestniczyło ok. 90 osób, w tym premier i niektórzy członkowie rządu, akredytowani w Luksemburgu ambasadorowie: Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Portugalii, Grecji, Francji, Włoch, Belgii, polski konsul generalny w Brukseli, przedstawiciele Stolicy Apostolskiej z wiceprzewodniczącym *Cor Unum*, bpem A; Wagnerem, na czele.

Byli także przedstawiciele komisji Episkopatów europejskich zajmujących się sprawami emigracji. Polski episkopat reprezentował bp Ryszard Karpiński z Lublina, który wcześniej (14 lat) pracował w Watykanie, w papieskiej Radzie ds. Emigracji. W zjeździe uczestniczyli też przedstawiciele wielu organizacji katolickich w Europie zajmujących się problemem emigracji. Dla sprawy polskiej ważna informacja: w zjeździe uczestniczył przedstawiciel rządu francuskiego, Philippe Marinovic, który wraz z grupą współpracowników ma otworzyć w Warszawie biuro, które będzie miało na celu kanalizowanie wyjazdów pracowników polskich, pragnących znaleźć oficjalną pracę we Francji. Oprócz wspomnianego ks. bpa R. Karpińskiego, grupa polska składała się z ks. prof. Grzegorza Okroya TChr, pracującego w Niemczech, który na

zjeździe wygłosił referat na temat aktualnej sytuacji Kościoła w Polsce i polskich problemów emigracyjnych; ks. Konrada Stolarka, duszpasterza polskiego w Luksemburgu, który z prawdziwą kapłańską i polską gościnnością przyjmował nas w swym domu parafialnym, i niżej podpisanego.

W końcowej deklaracji podkreślono, że politykę emigracyjną można określić na podstawie chrześcijańskich kryteriów, ale czymś właściwszym byłoby sięganie do głównych przyczyn emigracji i autentyczna pomoc krajom Europy Wschodniej i tzw. Trzeciego świata, przez rozwój ich własnej ekonomii i tworzenie przez nich samych miejsc pracy dla swoich obywateli. Dlatego CCMIE wzywa europejskich chrześcijan i ludzi dobrej woli:

- do przekraczania egoizmów osobowych, narodowych, europejskich i życia autentyczną solidarnością międzynarodową;
- do pozbywania się lęku wobec pluralizmu naszych społeczeństw, w tym i pluralizmu religijnego. Ufni w moc Ducha Świętego, mamy uczestniczyć w budowaniu takiej społeczności, w której każdy znajdzie swe miejsce i dozna szacunku dla niego samego;
- do wykazywania autentycznej troski wobec najbardziej zapomnianych, najsłabszych, bez głosu.

CCMIE zaprasza:

- organizacje katolickie i władze publiczne do sprzeciwiania się ksenofobii, rasizmowi i wszelkim formom wykluczania, a z drugiej strony, do pozytywnego wychowywania młodego pokolenia do życia w różności kultur i przyjmowania drugiego;
- ludzi polityki, by w swych programach integracji, jasno mówili o uczestniczeniu emigrantów w życiu publicznym, aż do najwyższych instancji politycznych, by podkreślali szacunek należny różnym kulturom, by stwarzali prawne możliwości przygotowania zawodowego dla dzieci rodzin emigracyjnych.

Następne spotkanie ma się odbyć w Wiedniu, w dniach 15-20 marca 1993 r. nt.: *Emigracja z Europy środkowej i wschodniej jako nowy fenomen*.

opr. ks. Wacław SZUBERT

BELGIA

INFORMACJE PMK

Nowy przewodniczący ds. Imigracji

Ks. bp Paul Schruers, ordynariusz diecezji Hasselt (Limburgia) został mianowany nowym przewodniczącym Komisji ds. Imigracji. Z tej okazji ks. rektor J. Pielorz OMI, złożył mu gratulacje w imieniu Polonii belgijskiej i odbył z nim rozmowę nt. duszpasterstwa polskiego w Belgii. Spotkanie odbyło się 27 lutego br.

Nowy Zarząd Macierzy Szkolnej

Na Walnym Zebraniu Macierzy Szkolnej w Comblain la Tour, 15 marca br., wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: prezes - Mieczysław Dulak; wiceprezesi - dr E. Pomorski, ks. J. Pielorz rektor, Z. Łupina; sekretarz - Maria Zaniewska; skarbnik - Zbigniew Bardo; inspektor szkolny - prof. Władysław Wojciechowski. Poza tym każdy region ma też swojego przedstawiciela. Uchwalono, że do Macierzy zostaną przyjęte wszystkie szkoły polskie pozostające dotychczas pod opieką Konsulatu. Według ostatniej statystyki, w Belgii jest 260 uczniów, 20 nauczycieli i 12 punktów szkolnych, z tego do PMK należy 6 szkółek, 14 nauczycieli i 192 uczniów.

Nowa Rada Kapłańska

Zgodnie z wynikiem głosowania, ks. Rektor powołał do Rady Kapłańskiej: ks. Leona Brzezińskiego OMI, ks. Jerzego Kalinowskiego OMI i ks. Ryszarda Szytkę OMI. Czwarty członek Rady będzie mianowany przez przyszłego rektora. Pierwsze posiedzenie odbyło się w Rektoracie, dn. 19 marca br. i było poświęcone całkowicie sprawie budowy

nowej kaplicy polskiej w Genk. W spotkaniu wziął również udział - z racji swego urzędu - ks. dyr. Strojwas.

Rada Pastoralna

Pierwsza Rada Pastoralna została utworzona przez rektora Repkę OMI w 1971 r. Jej członkami zostali mianowani wówczas wszyscy księża (17 osób) i przedstawiciele organizacji wchodzących do Chrześcijańskiego Zjednoczenia Polaków (23 osoby). Rada ta miała tylko trzy zebrania: w 1971, 1972 i 1973 roku. Obecna Rada została powołana przez ks. rektora Pielorza, zgodnie z konsultacją duszpasterzy polskich w Belgii. W jej skład będzie wchodzić 24 członków - wyłącznie świeckich działaczy społecznych. Nazwiska członków i data pierwszego posiedzenia zostaną podane później.

śp. inż. Józef Zaniewski

Dnia 27 lutego br. zmarł w Antwerpii Józef Zaniewski, były naczelny inżynier stoczni w porcie tego miasta, jeden z najbardziej zasłużonych działaczy społeczno-religijnych Polonii belgijskiej. Został pochowany w grobowcu rodzinnym w Warszawie. Msza św. żałobna została odprawiona w kaplicy MB Częstochowskiej przy Rektoracie - przewodniczył jej i wspomnienie żałobne wygłosił ks. rektor J. Pielorz OMI.

POLSKA RADA DUSZPASTERSKA ZACHODNIEJ EUROPY

zaprasza rodziny polskie z dziećmi i wszystkich chętnych na dzień skupienia 31 maja w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre (70 km od Paryża). W programie m.in.: Msza św. o 10.15, konferencja ks. dr Krystiana Gawrona, prof. paryskiego seminarium nt. *Rodzina polska wobec nowej ewangelizacji Europy*, obiad, spotkanie w grupach dyskusyjnych, podsumowanie, propozycje, zakończenie nabożeństwem majowym. Osobne zajęcia dla dzieci. Koszt (całodzienne, bez przejazdu): 50F od osoby. Zgłoszenia do dn. 26 maja przyjmuje br. Władysław (PMK) i ks. Karoń (św. Genowefa). Dodatkowe informacje podamy w następnych numerach "G.K."

ŻYCZENIA

Z okazji radosnych Świąt Zmartwychwstania Chrystusa Pana, Związek Towarzystw Kobietych śle najserdeczniejsze życzenia:

- Przewielebnemu rektorowi Misji Katolickiej, ks. prał. Stanisławowi Jeżowi;
- Wielebnemu kapelanowi Związku Towarzystw Kobietych, ks. Marianowi Zgrzebnemu, życząc zarazem powrotu do zdrowia;
- Wszystkim wielebnym księżom oraz czcigodnym siostronom zakonnym;
- Panu Natankowi, prezesowi Kongresu Polonii;
- Wszystkim okręgowym i lokalnym Prezeskom Związku Towarzystw Kobietych, członkiniom kół Polek i ich rodzinom;
- Prezeskom i prezesom wszystkich towarzystw i związków należących do Kongresu
- Redakcji "Głosu Katolickiego".

* * * *

CENTRE DU DIALOGUE

Księża Pallotyni zapraszają w piątek, 24 kwietnia na odczyt pt. *Przyszłość republik środkowo-azjatyckich dawnego Związku Radzieckiego*, wygłoszony przez Andrzeja Krzeczunowicza, dyrektora Biblioteki Polskiej w Paryżu. Spotkanie odbędzie się w sali przy 23, Rue Surcouf, Paryż VII.

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich we Francji zaprasza w piątek 24 kwietnia o godz. 19.30 do sali SPK (20, Rue Legendre, M^o Villiers) na odczyt Tadeusza Wyjadłowskiego nt. *Elektrownie atomowe we Francji*. T. Wyjadłowski, inżynier metalurg, doktor fizyk, przedstawi rozmieszczenie geograficzne elektrowni atomowych we Francji, ich różne typy, konstrukcje z określeniem materiałów stosowanych do ich budowy. Będzie mówił o sposobie działania elektrowni atomowych, o korzyściach jak i ujemnych skutkach, o kosztach ekonomicznych. Odczyt będzie bogato ilustrowany przezroczami. Ten niezmiernie ciekawy i aktualny temat techniczny zostanie przedstawiony w przystępny sposób.

INFORMACJE INFORMACJE INFORMACJE INFORMACJE

DZIEŃ SKUPIENIA

Z okazji dnia skupienia Bractw Różańcowych, okręg paryski Polskiego Zjednoczenia Katolickiego we Francji organizuje w niedzielę, 10 maja br. u ss. szarytek w Zakładzie św. Kazimierza w Paryżu (119, Rue de Chevaleret - Paryż XIII - M° Chevaleret) specjalne spotkanie wszystkich katolickich organizacji polonijnych okręgu paryskiego, celem ożywienia i zreformowania ich funkcjonowania. Na spotkanie to proszeni są wszyscy księża i członkowie Bractw Różańcowych oraz członkowie innych organizacji należących do PZK naszego okręgu.

W programie spotkania m.in.: referat ks. A. Biela, sekretarza PMK nt:

Powołania wiernych świeckich w Kościele i świecie, dyskusja nad referatem, z udziałem ks. prał. St. Jeża, rektora PMK, ks. Jana Guzikowskiego, sekretarza PZK, ks. dziek. Henryka Szulborskiego

oraz księży i uczestników z poszczególnych ośrodków na temat stanu faktycznego i perspektyw rozwoju reprezentowanych przez nich katolickich organizacji polonijnych.

MERICOURT BRACTWO RÓŻAŃCOWE

Dnia 10 marca br., w obecności 52 członkiń, w Mericourt - Noyelles s. Lens odbyło się Walne Zebranie Bractwa Różańcowego. Msza św., odprawiona przed obradami, celebrowana była w intencji ks. prow. Józefa Osińskiego, z okazji jego urodzin i imienin. Zebranie rozpoczęło się powitaniem prezeski i słowem wprowadzającym ks. prowincjała, który wspominał o naszym zadaniu. Po to, byśmy byli prawdziwymi apostołami, potrzebujemy ustawicznej ewangelizacji poprzez wytrwałe modlitwy. W obradach zwrócono uwagę na to, że Bractwo

działa aktywnie: członkinie biorą udział w pielgrzymkach, rekolekcjach, skupieniach okręgowych i związkowych, uczestniczą regularnie w Mszach św. Nasz sztandar jest obecny na wszystkich uroczystościach. Bractwo niesie pomoc materialną parafii, dzieciom z religii, dzieciom w Polsce, Misji Polskiej. W tym roku będziemy obchodzić 68. rocznicę istnienia. Co roku odprawiane są Msze św. do Matki Bożej Różańcowej, trzydniowe rekolekcje połączone ze Mszą dla chorych. Dwa razy do roku odbywają się zebrania. Nasze Bractwo liczy 115 członkiń, 7 zelatorek i 8 róż. Pomimo, że w ostatnim roku odeszło na wieczny odpoczynek 15 siostr, to jednak możemy z ufnością patrzeć w przyszłość

- na tegorocznym zebraniu zapisało się 12 nowych członkiń. Uchwalono, że Zarząd pozostanie bez zmian. Prezeską jest nadal Cecylia Doczekalska, wiceprezeską - Raymonda Michalska, sekretarką - Irena Bala, zastępcą - Praksyda Niemc, skarbniczką - Krystyna Nowaczyk, zastępcą - Helena Derbich.

Sekretarka Bractwa

* *

WALNY ZJAZD KONGRESU

Dnia 26 kwietnia br. w Lens, odbędzie się Walny Zjazd Kongresu Polonii Francuskiej. Rozpocznie się on koncelebrowaną Mszą św., o godz. 9.00, w kościele polskim w Lens, pod przewodnictwem ks. prał. St. Jeża, Rektora PMK, który również wygłosi homilię. O godz. 10.30 rozpoczęcie obrad w miejscowym ratuszu.

KOLONIE DLA DZIECI

Jak co roku, siostry Szarytki organizują w dniach 9-31 lipca kolonie letnie dla dzieci nad morzem w Fort Mahon Plage. Zgłoszenia prosimy kierować pod adresem: Siostry Szarytki - 119, Rue du Chevaleret - 75013 Paris. Tel. (1)45.83.55.26.

OGŁOSZENIA DROBNE - OGŁOSZENIA DROBNE - OGŁOSZENIA DROBNE

Podróże do Polski

* Najtańsze przejazdy klimatyzowanym autokarem marki Setra: do Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa i Warszawy propouje **AMIGO TOURIST**. Wyjazd w każdą niedzielę. Cena: 350F. W obie strony: 650F. Inf. i rez. codziennie od 8.00 do 22.00. Tel. (1) 60.11.87.24. Zapraszamy!

* **"DAZEK - JANUSZ"**. Międzynarodowe połączenia Paryż - Metz - Wrocław - Kraków - Rzeszów - Stalowa Wola - Sandomierz. Wyjazdy we wtorki o godz. 14.00. Cena: 400F. W obie strony: 700F. Zniżki dla dzieci. Tel. (1)43.88.06.98. lub 48.68.76.08.

Praca

* Kobieta, 1.23, uregulowany pobyt, znajomość j. francuskiego, podejmie pracę w sklepie, restauracji, kawiarni. Tel. (1)48.80.18.13.

* Cukiernik dyplomowany szuka pracy. Tel. (1)30.34.97.96.

* Polak, ośmioletni staż w zawodzie malarza, obywatelstwo francuskie, szuka pracy. Tel. (1)34.19.94.76.

Mieszkanie w Paryżu

* Szukam do wynajęcia mieszkanie (studio) w Paryżu lub na przedmieściach, w cenie do 1.800F. Wiadomość H. Zawadzki La Poste Paris-Anjou - Rue d'Anjou - 75008 Paris

* Rodzina szuka mieszkania w Paryżu lub okolicach. Czynnosc max. 5.000 F. Tel. (1)45.25.92.08.

Mieszkanie w Vichy

* Na kurację w Vichy wynajmę luksusowe mieszkanie. Umieblowane, na 2-3 osoby na 1 piętrze mojego domu. 3 km do źródeł. Wokół duży park. Warunki do uzgodnienia. Tel. 70.98.63.35.

Dom, mieszkanie, działka w Polsce

* Rodzina francuska szuka domu lub mieszkania w Warszawie od 1 września 1992 r. do końca lipca 1993 r. Możliwie niedaleko liceum francuskiego. Umieblowane, minimum 4 sypialnie. Tel. (1)30.59.89.91.

* Sprzedam jednorodzinny dom, komfortowo umieblowany, z garażem, położony nad jeziorem gowidlińskim (Kaszuby) z działką 1600 m². Cena 45 tys. \$. Tel. (1)43.33.22.30.

* Zakopane. Sprzedam działkę z fundamentami 1040 m², 55 tys. \$ USA. Pisać: Bachleda - ul. Szkolna 6 - Zakopane - Polska.

Lekcje

* Stowarzyszenie **"Nazaret"** organizuje kursy j. francuskiego trzy razy w tygodniu. Trzy poziomowy dla zaawansowanych. Dla początkujących od 13 maja. Zapisy, inf. tel. (1)46.30.66.41 - 46.63.32.92 - 48.41.79.18 (od 14⁰⁰ do 20⁰⁰).

* Tanio udzielam lekcji j. francuskiego. Tel. (1)47.39.48.97 (wieczorem).

C.I.F.E.D. sa - EBBINGHAUS

Biuro: 11, rue Richepance - 75008 Paris
M^o Madeleine - Tel. (1) 42.60.36.08.

Czynne od poniedziałku do piątku
od 9.00 do 13.00 i od 14.00 do 18.00

w soboty i niedziele od 9.30 do 17.00

PACZKI DO POLSKI

dostarczamy na teren całego kraju,
bezpośrednio do domu adresata

PARYŻ - 10 V - Biuro

BLANC MESNIL - 9 V -

kościół St Charles 10.30-12.00

AULNAY S/BOIS - 9 V -

kościół St Joseph 14.00-17.00

ARGENTEUIL - 10 V -

kościół przy rue J. Jaures 10.00-13.00

LES MUREAUX - 10 V -

kościół St Pierre et Paul 14.00-17.00

ROUBAIX - w każdą sobotę i niedzielę

Dom Polski - 186, Grand'Rue

LILLE - 9 V - Place du Theatre - 15.00 - 16.00

WYJAZD 10 MAJA 1992

K R A K U S - Firma licencjonowana

proponuje regularne przejazdy
luksusowym autobusem na trasie

FRANCJA - POLSKA

Tel. (1) 40.85.09.13

WARSZTAT SAMOCHODOWY

Hippolyte Vincent - 22bis, Rue Hippolyte Vincent

93220 Pavillons sous Bois - tel. 48.47.20.74.

(Zygmunt Sowa)

WYKONUJE USŁUGI W ZAKRESIE:

NAPRAWY KAROSERII, MECHANIKI SAMOCHODOWEJ,
ELEKTRONIKI I POMOCY DROGOWEJ (DEPANNAGE)

SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW UŻYWANYCH
(Z PÓŁROCZNĄ GWARANCJĄ)

SPECJALNE ZNIŻKI DLA RODAKÓW (20 %)

25, RUE ÉTIENNE DOLET
75020 PARIS

Tél. (1) 43 49 51 85
Télex POLKA 215259 F

**REGULARNE POŁĄCZENIA LUKSUSOWYM
AUTOKAREM**

FRANCJA - POLSKA - FRANCJA

Wyjazdy dwa razy w tygodniu

do: WROCŁAWIA, POZNANIA, WARSZAWY,
BYDGOSZCZY, GDAŃSKA, OPOLA, KATOWIC,
KRAKOWA, TARNOWA, RZESZOWA.

Zniżki dla dzieci, osób poniżej 26 lat i powyżej 60 lat.

COTYGODNIOWE WYJAZDY Z PACZKAMI

Biuro otwarte od wtorku do soboty
od 10.00 do 12.00 i od 14.00 do 18.00
w niedziele: od 10.00 do 12.00

Tel. 43.49.51.85.

M° Ménilmontant

DO POLSKI TYLKO Z POLKĄ!

Copernic

La Pologne en direct

LUKSUSOWE AUTOKARY DO POLSKI

Fachowa obsługa, pilot, video, bufet

CENA W OBIE STRONY: 900 F

Wyjazdy z Paryża: w każdy piątek i niedzielę.
Wyjazdy z Polski: w każdy piątek i sobotę.

PACZKI

Paczki można składać w naszym biurze (M° Nation)
Wyjazdy z Paryża w każdą niedzielę

Co niedzielę paczki do ZSSR (Rosja, Litwa, Łotwa,
Estonia, Białoruś, Ukraina) z dostawą do domu odbiorcy.

Biuro otwarte codziennie od 10.00 - 12.00 i od 14.00 - 18.00.
W soboty i niedziele od 10.00 - 18.00 (bez przerwy).

Paczki standardowe - najbliższe wyjazdy: 11 i 25 V

PARYŻ:

6, Rue des Immeubles Industriels
75011 Paris - tel. 40.09.03.43.

LYON:

116, Bd Vivier Merle - 69000 Lyon -
tel. 78.95.40.91.

**BIURO PORAD
I TŁUMACZEŃ**

W.A. KOCZOROWSKI

Rzeczoznawca Sądowy

TŁUMACZ PRZYSIĘGLY

przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu

5, Rue A. Fleming
92260 Fontenay aux Roses
Tel. 46.60.45.51.

lub

4, Villa Juge - 75015 Paris
3 piętro - M° Duplex
Tel. 40.59.42.71 - Fax 40.59.83.62.

Przyjmuje na ustalone spotkanie:
9.30 - 13.00 i 14.00 - 18.00

ZALATWIA:

Formalności prawno-administracyjne
i notarialne, sprawy sądowe, asystowa-
nie w sądach i urzędach, redakcja
aktów, podań, pism itp. Porady i
konsultacje, tłumaczenia urzędowe.

NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

ofiary z parafii

ks. St. Skórczyński OMI:
- Troyes 1.100 F

ks. L. Fara SChr:
- Mericourt s/s Lens 1.000 F
- Tow. Polek 100 F

ks. J. Szozda SAC:
- Dechy 1.560 F

ofiary indywidualne

C. Janczak 500 F
Maria Mulart 300 F
Ewa Pindera 200 F
Antoni Żukowski 200 F

Ofiarodawcom "Bóg zapłać"

NUMER ZŁOŻONY DO DRUKU

14 kwietnia 1992 r.

**GŁOS KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE
TYGODNIK POLSKIEJ EMIGRACJI**

Wydawca:

Polska Misja Katolicka we Francji

Adres Redakcji:

263bis, rue St Honoré - 75001 PARIS
Tel: (1)40.15.08.23 - Fax: (1)40.15.09.64
CCP 12777 08 U

Dyrektor publikacji:

Ks. Rektor Stanisław Jez

Redaktor:

Ks. dr Wacław Szubert

Zespół:

br. Władysław Szynkiewicz, Agata Żmudziska

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skróć.
Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Druki

INDICA

27, Rue des Gros-Gres - 92700 Colombes

tel. (1) 47 62 32 32

Warunki prenumery:

Francja: pół roku - 100 F, rok - 200 F

CCP 12 777 08 U Paris

Belgia: pół roku - 800 FB, rok - 1200 FB

P. Augustin Muller OMI - Rue de Montigny 64

6000 Charleroi - CCP 000-0249041-82

Niemcy: pół roku - 35 DM, rok - 70 DM

Commerzbank Hannover, BLZ 250 400 66

Głos Katolicki, Konto N° 7911 77900

COMMISSION PARITAIRE N° 80683

KUKUŁCZE JAJO

Trochę ku samopocieszeniu i ku pocieszeniu tych, co w kraju uwikłani są w codzienność olbrzymich zadań i trudności przypomnijmy sobie, że kłopoty państwowotwórcze nie są tylko naszym udziałem i specjalnością. Przyjrzyjmy się (półserio) francuskiemu, polityczno-obyczajowemu folklorowi. Bo nadwiślańskiej scenie politycznej niezbędna jest chwila *oddechu* dla rekonstrukcji koalicji rządowej, aby zdolna była działać na bazie o stabilnej większości parlamentarnej. Większości, której po *nieszczęsnych* październikowych wyborach nikt nie ma. Ale jako się rzekło, powróćmy na paryskie podwórko, gdzie atmosfera polityczno-ekonomiczna coraz bardziej się zagęszcza, następują więc spore zmiany i... nic się nie zmienia. Zaczniemy od politologicznego odkrycia (całkiem oryginalnego) nazwanego roboczo *kukułczym jajem*. Zjawisko to jest procederem

podrzucania w wyborach własnych głosów, kandydatom z ugrupowań ideologicznie (śmiertelnie) wrogich. Jak wiadomo, przedwyborcza kampania, zarówno lewicy jak i prawicy, koncentrowała się na bezkompromisowym dystansowaniu się od nacjonalistycznego Frontu Narodowego. Mimo to, a może właśnie dlatego, *lepenowcy* uzyskali wysokie wyniki (średnio 14%). Nie wystarczyło to (jeszcze tym razem) pokonać socjalistów i zjednoczonej prawicy, ale... No właśnie, nowi radni z FN, bez pytania (?) zainteresowanych zaczęli obdarzać (równie) lewicowych i prawicowych kandydatów na regionalnych prezydentów swoimi głosami. Obdarowani (i dzięki temu wybrani) poczuli rozpaczliwie wypierać się i zapierać podrzucanych prezentów. Skandal, podejrzenia, niesmak i fantastyczna reklama dla Frontu pozostały. *Wolta* wykonana przez lepenowców okazała się bardzo skuteczną w dezawuowaniu i tak kiepskiego *image'u* moralnego socjalistów. Ich *provincialna* klęska wyborcza odzwierciedla ogrom rozczarowania, nawet tego najwierniejszego elektoratu do socjalistycznej wersji kapitalistycznego państwa i gospodarki. Mimo to, nie zniechęcony prezydent zdymisjonował *żelazną damę* premier E. Cresson i... zlecił utworzenie nowego (?) gabinetu następnemu socjaliście (byłemu proletariuszowi - taka widać ogólna moda) P. Beregovoy, którego nazwisko brzmi lekko z ukraińska,

a jego pomysł na bezrobocie polega na innym podziale pracy (?). Rząd rzeczywiście nie okazał się specjalnie nowy, ponad dwudziestu (z 26) ministrów zachowało swoje stołki (teki). Toteż, ten *krótki rząd* (za 11 miesięcy przypadają wybory parlamentarne) nie ma wielkich szans przyhamowania ekonomicznego *turlania* się państwa po równi pochyłej (bezrobocia, inflacji, niemoralności). I jeszcze tylko, na polskim marginesie tych wydarzeń, przychodzi stwierdzić, że nie można było bardziej nieszczęśliwie trafić z terminem ważnej wizyty premiera Olszewskiego, która przypadła akurat na gorący czas wyborczy i dosłownie na dzień przed dymisją premier Francji. Kilka dni opóźnienia diametralnie zmieniłoby kontekst wizyty, a słowa o roli Polski w Europie wiarygodniej by brzmiały w ustach nowego szefa rządu niż tego ustępującego. Znajomość tutejszych twardych reguł polityczno-gospodarczych powinno również ustrzec korespondentów prasy krajowej od entuzjastycznego *pompowania* nastrojów sugerującego epokowe znaczenie, w rzeczywistości rutynowej wizyty i *dyplomatycznych* wypowiedzi. Nie cieszyłbym się też bezkrytycznie z *szansy* transplan-tacji *stacji benzynowych TOTAL* do Polski, bo może to być zabójcze dla rozwoju krajowego kapitału sektora paliwowego.

Paweł OSIKOWSKI

POLSKA - FRANCJA ŚWIAT

Francja była przez stulecia krajem głęboko katolickim - wierzącym i praktykującym. Jeszcze w latach 50. naszego wieku, katolicy stanowili 85% społeczeństwa. Dopiero w czasie ostatnich 30 lat, zaangażowanie religijne zaczęło spadać i dziś zaledwie 12% Francuzów czuje się katolikami. Ale ku wielkiemu zaskoczeniu socjologów, pośród tej wierzącej mniejszości, coraz więcej jest ludzi młodych.

Powrót młodzieży do religii jest jednym z najbardziej charakterystycznych zjawisk naszych czasów. Według sondaży, 63% Francuzów między 12 a 15 rokiem życia deklaruje swą przynależność do wspólnoty katolickiej, 5,5% do Islamu, przeszło 2% do protestantyzmu, niecały 1% do religii żydowskiej. Trzy czwarte młodych katolików przyjęło chrzest, połowa bierzmowanie. Tylko w 1991 roku, o pierwszy sakrament poprosiło kilka

tyśięcy młodych. Dla tego pokolenia - wychowanego w całkowitej wolności i państwie dogłębnie laickim - chrzest stał się wyborem osobistym, symbolem zaangażowania indywidualnego. Wiara nie jest już dziedzictwem, konwencją, czy tradycją - jest jedną z możliwych dróg. Zaangażowanie jest tym większe, im swobodniej można o nim decydować. W Częstochowie, 15 sierpnia zeszłego roku, na wezwanie papieża Jana Pawła II stawilo się aż 25 tysięcy młodych pielgrzymów z Francji. Ogromnym powodzeniem cieszą się wyznaniowe organizacje młodzieżowe - przeróżne bractwa, o których myślano w 1968 roku, że muszą niechronnie zginąć, katolickie i protestanckie grupy skautów, ruchy eucharystyczne, formacje młodych robotników chrześcijańskich.

Czyta się książki o religii - Jean Guittona i braci Bogdanow, chodzi się na przedstawienia Roberta Hosseina o Chrystusie. Młoda aktorka - Anouk Grinberg nie waha się wyznać w kobiecym piśmie *Elle*, że w wieku 14 lat zamierzała wstąpić do zakonu i że ciągle

fascynuje ją religia. Swą wiarę publicznie deklarują i afiszują sportowcy - kierowcy samochodów wyścigowych - Alain Prost, Ayrton Senna, tenisista - Andre Agasi.

Francuska młodzież poszukuje sensu i oparcia.

ARD

Z NOTESU KS. JANA

W pewnej włoskiej restauracji gość zamawia pieczonego gołębia. Po chwili woła kelnera:

- *Proszę pana, czy to był młody gołąb?*
- *Oczywiście.*
- *A chodził pan do szkoły?*
- *Tak*
- *To niech mi pan powie co znaczyła kartka uwieczniona do nóżki: "Idę już z odsieczą - Garibaldi"?*

☆☆☆☆

GŁOS KATOLICKI

243 BIS, RUE SAINT-HONORE, 75001 PARIS, TEL. 4015 08 23

VOIX CATHOLIQUE

ANKIETA

Drodzy Czytelnicy,

Wkrótce "G.K." zamierza podwoić swą objętość. W związku z tym Redakcja pragnie przeprowadzić ANKIETĘ dotyczącą czytelnictwa poszczególnych rubryk naszego pisma, jak również dziedzin najbardziej naszych Czytelników interesujących.

ANKIETA JEST ANONIMOWA !

Prosimy, przy poszczególnych pytaniach zakreślić odpowiedni kwadrat. Na odpowiedzi czekamy do końca maja 1992 r.

Dziękujemy wszystkim, którzy wezmą w niej udział, pomagając w ten sposób zespołowi redakcyjnemu w jego pracy nad nową wersją pisma !

I - STAŁE RUBRYKI	CZYTAM			UWAGI
	Zawsze	Czasami	Wcale	
1. Z kraju (str. 2)	☐	☐	☐	
2. Czytania (str. 3)	☐	☐	☐	
3. Homilia (str. 3)	☐	☐	☐	
4. Życie Kościoła (str. 4 i 5)	☐	☐	☐	
5. Artykuł religijny (str. 4 i 5)	☐	☐	☐	
6. Przesłanie Papieskie (str. 6)	☐	☐	☐	
7. Faxem z Polski (str. 6)	☐	☐	☐	
8. Porady prawne (str. 6)	☐	☐	☐	
9. O czym piszą w Polsce (str. 7)	☐	☐	☐	
10. Z prasy francuskiej (str. 7)	☐	☐	☐	
11. Ze świata (str. 10)	☐	☐	☐	
12. Felieton (str. 10)	☐	☐	☐	
13. Paryski notatnik kulturalny	☐	☐	☐	
14. Informacje z życia polonijnego	☐	☐	☐	
15. Reklamy	☐	☐	☐	
16. Punkt widzenia (str. 16)	☐	☐	☐	
17. Polska-Francja-Świat (str. 16)	☐	☐	☐	
18. "Pogłos"	☐	☐	☐	

II - ARTYKUŁY	CZYTAM			UWAGI
	Zawsze	Czasami	Wcale	
1. Historyczne	☐	☐	☐	
2. Moralne	☐	☐	☐	
3. Biograficzne	☐	☐	☐	
4. Gospodarcze	☐	☐	☐	
5. Społeczne	☐	☐	☐	
6. Kulturalne	☐	☐	☐	
7. Polityczne	☐	☐	☐	
8. Wywiady	☐	☐	☐	
9. Reportaże	☐	☐	☐	
10. (Polska, Świat)	☐	☐	☐	
11. Informacje z życia Wspólnot polonijnych	☐	☐	☐	
12. Listy do Redakcji	☐	☐	☐	

Czy uważa Pan/Pani za pożądane wprowadzenie nowych działów, takich jak:

III - PROPOZYCJE			UWAGI
	TAK	NIE	
1. Problematyka rodzinna	☐	☐	
2. Porady psychologiczne	☐	☐	
3. Kącik porad różnych	☐	☐	
4. Nowości wydawnicze	☐	☐	
5. Powieści w odcinkach	☐	☐	
6. Artykuły w j. francuskim	☐	☐	
7. Kącik humoru	☐	☐	
8. Dział dyskusyjny	☐	☐	
9. Inne propozycje	☐	☐	

Prosimy także podać:

płeć	:	Mężczyzna ☐	Kobieta ☐	wiek:.....lat
Wykształcenie:		podstawowe ☐	średnie ☐	wyższe ☐
Jestem	:	pochodzenia polskiego ☐	z Polski ☐	za granicą od..... lat

DZIĘKUJEMY ZA SZYBKIE ODESŁANIE ANKIETY